

Utbildning efter grundskolan samt vid Högskolan på Åland 2021

På Ålands lyceum studerar strax över 430 personer hösten 2021 och 645 på Ålands yrkesgymnasium. På Lycéet är 56 procent kvinnor och 44 procent män, medan Yrkesgymnasiet har omvänd könsfördelning med 44 procent kvinnor och 56 procent män. Vid Högskolan på Åland studerar 485 personer varav 58 procent är män. På Ålands folkhögskola finns 45 studerande och där är kvinnorna i majoritet med 62 procent. Totalt studerar drygt 1 600 personer på olika nivåer inom den åländska utbildningen efter grundskolenivå.

Tabell 1. Studerande hösten 2021 efter nivå och kön

Kön	Skola			
	Ålands yrkesgymnasium	Ålands lyceum	Högskolan på Åland	Ålands folkhögskola
Totalt	645	433	485	45
Kön				
Kvinnor	282	244	202	28
Män	363	189	283	17

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Huvudsakliga resultat:

- De enskilda utbildningsprogram på Yrkesgymnasiet som har flest studerande är sjöfart, utbildningen till merkonom samt utbildningen till närvårdare.
- Antalet studerande på gymnasienivå med hemort utanför Åland fortsätter att minska. I jämförelse med året innan sjönk antalet med över 20 procent.
- På gymnasienivå studerar betydligt fler män än kvinnor inom sjöfart, it eller de tekniska programmen. Kvinnorna dominerar i stället inom de mer socialt inriktade programmen så som närvårdare och barnledare, men även inom utbildningar till serviceyrken som servitör och frisör.
- Bland de studerande på gymnasienivå läser 92 procent engelska, 55 procent finska, 18 procent spanska och 10 procent tyska. Resterande två språk, franska och ryska, läses av färre än fem procent.
- Vid Högskolan på Åland är antalet studerande högst på företagsekonomiprogrammet och lägst inom elektroteknikprogrammet.
- Inom alla program vid Högskolan är könsfördelningen relativt ojämn. Inom alla tekniskt inriktade program, informationsteknik och utbildningen till sjökaptan är en överväldigande del män. Kvinnorna är i stället i majoritet bland de resterande programmen: företagsekonomi, hospitality management och sjukskötare.
- Sedan 2010 har antalet studerande med hemort utanför Åland minskat vid Högskolan samtidigt som studerande från Åland ökat. Trenden ser ut att fortsätta även under höstterminen 2021 då andelen studerande från Åland uppgick till rekordhög 70 procent.
- Studerandeantalet vid Ålands folkhögskola ökar hösten 2021 och har gjort så sedan 2019.
- Vid Folkhögskolan läser flest på NYAlinjen höstterminen 2021. NYA står för Nyskapande, Yrkesorienterande och Annorlunda. Övriga utbildningar som läses aktuell termin är hantverk och naturfoto.

Innehåll

Innehåll	2
Tabellförteckning	2
Figurförteckning	2
Beskrivning av statistiken	3
Utbildning på gymnasienivå	4
Högskoleutbildning	11
Folkhögskoleutbildning	16

Tabellförteckning

Tabell 1. Studerande hösten 2021 efter nivå och kön	1
Tabell 2. Studerande på gymnasienivå hösten 2021 efter skola, utbildning, årskurs, medelålder, kön och hemort	4
Tabell 3. Studerande på gymnasienivå hösten 2021 efter utbildningsområde och kön	5
Tabell 4. Studerande på gymnasienivå hösten 2021 efter hemort	6
Tabell 5. Språkstudier på gymnasienivå hösten 2021 efter kön och skola	9
Tabell 6. Nya studieplatser, sökande och antagna på gymnasienivå hösten 2021 efter skola och program	10
Tabell 7. Studerande vid Högskolan på Åland hösten 2021 efter program, medelålder, kön och hemort ..	11
Tabell 8. Studerande vid Högskolan på Åland hösten 2021 efter utbildningsområde och kön	12
Tabell 9. Studerande vid Högskolan på Åland 2010–2021 efter utbildningsprogram	12
Tabell 10. Studerande vid Högskolan på Åland hösten 2021 efter hemort	13
Tabell 11. Nya studieplatser, sökande och antagna till Högskolan på Åland hösten 2021 efter program...	14
Tabell 12. Studerande vid Högskolan på Åland hösten 2021 efter program vid Högskolan på Åland och tidigare studieland	15
Tabell 13. Studerande vid Ålands folkhögskola hösten 2021 efter utbildning, medelålder, kön och hemort	16
Tabell 14. Studerande vid Ålands folkhögskola hösten 2021 efter hemort	17
Tabell 15. Nya studieplatser, sökande och antagna till Ålands folkhögskola hösten 2021	17

Figurförteckning

Figur 1. Studerande på gymnasienivå 2000–2021 efter typ av utbildning	6
Figur 2. Studerande på gymnasienivå med hemort utanför Åland 2005–2021 efter skola	6
Figur 3. Studerande på gymnasienivå efter hemregion och utbildningstyp hösten 2021	7
Figur 4. Studerande på gymnasienivå efter skola och modersmål hösten 2021	7
Figur 5. Studerande på gymnasienivå (utom studerande på en vuxen- eller integrationsutbildning) efter ålder hösten 2021	8
Figur 6. Studerande på en vuxen- eller integrationsutbildning på gymnasienivå efter ålder hösten 2021 ..	8
Figur 7. Antal lästa språk per studerande på gymnasienivå hösten 2021 efter kön	9
Figur 8. Studerande vid Högskolan på Åland 2000–2021 efter hemort	13
Figur 9. Studerande vid Högskolan på Åland hösten 2021 efter ålder och kön	14
Figur 10. Studerande vid Högskolan på Åland hösten 2021 som tidigare studerat på Åland eller i Finland, efter tidigare utbildning	15
Figur 11. Studerande vid Ålands folkhögskola 2006–2021	16
Figur 12. Studerande vid Ålands folkhögskola hösten 2021 efter ålder	17

Beskrivning av statistiken

Detta meddelande innehåller statistik om åländsk utbildning efter grundskolan och på högskolenivå höstterminen 2021. Insamlingen är en totalundersökning och uppgifter från Ålands lyceum, Ålands yrkesgymnasium, Ålands folkhögskola och Högskolan på Åland ligger till grund för statistiken. Uppgifterna gäller situationen i början av läsåret, eller den 20 september. Vissa jämförelser med tidigare år görs också. Statistiken över Högskolan på Åland behandlar enbart de som studerar examensinriktade ämnen eller kursutbildningar. Utöver detta finns även den öppna högskolan, som inte behandlas i detta statistikmeddelande. Statistikens syfte är att ge en heltäckande bild av de studerande inom den åländska utbildningen efter grundskolenivå. Statistiken omfattar inte utbytesstuderande som studerar vid Högskolan på Åland och inte heller studerande med studieuppehåll.

Den åländska utbildningen efter grundskolan upprätthålls av Ålands landskapsregering. På gymnasienivå finns Ålands lyceum som tillhandahåller allmänbildande gymnasieutbildning och Ålands yrkesgymnasium som ger grundläggande yrkesutbildning. Högskoleutbildningen sker sedan år 2003 vid Högskolan på Åland. Ålands landskapsregering driver också Ålands folkhögskola, vars verksamhet hör till övrig utbildning.

Under 2011 reformerades gymnasialstadietutbildningen på Åland, då Ålands handelsläroverk, Ålands hotell- och restaurangskola, Ålands sjömansskola, Ålands vårdinstitut samt Ålands yrkesskola sammanslogs till Ålands yrkesgymnasium. Verksamheten vid Ålands naturbruksskola upphörde efter vårterminen 2011. Ålands lyceum och Ålands yrkesgymnasium leds av myndigheten Ålands gymnasium.

Utbildningsområdena som används som redovisningsgrupp i detta meddelande bygger på den internationella utbildningsklassificeringen, ISCED. Vissa av utbildningsprogrammen som tidigare hänförts till det tekniska ämnesområdet har fr.o.m. 2006 placerats i serviceområdet, varför dessa områden inte på ett rättvisande sätt kan jämföras med tidigare års uppgifter. Fr.o.m. 2017 används den förnyade klassificeringen ISCED-F 2013. I den nya klassificeringen har det tidigare utbildningsområdet handel och samhällsvetenskaper delats upp i två områden – de samhällsvetenskapliga områdena samt handel, administration och juridik. Utöver detta har utbildningsområdet databehandling och kommunikation (IKT) tillkommit och områdena hälso- och socialvård samt servicebranscher har bytt namn till hälsovård och välfärd respektive tjänster.

Några definitioner och förklaringar:

Landskommuner: Alla kommuner utom Mariehamn

Landsbygden: Alla kommuner på fasta Åland utom Mariehamn

Skärgården: Brändö, Föglö, Kumlinge, Kökar, Sottunga och Vårdö

- Exakt 0 enheter

. Uppgift ologisk, kan ej förekomma

Statistiken baseras på individuppgifter som ÅSUB begärt in från skolornas studeranderegister. Uppgifterna om studieplatser, sökande och antagna kommer dels från den samåländska elevantagningen och dels från skolorna. ÅSUB riktar ett tack till alla som har bidragit med uppgifter och kommentarer.

Detta statistikmeddelande har publicerats sedan år 2000. Ytterligare statistik i detta ämne, bland annat flera tidsserier, kan man hitta på ÅSUBs webbplats (www.asub.ax). Statistik om lärarna inom det åländska skolväsendet publiceras sedan 2005 vart tredje år.

Övrig årlig utbildningsstatistik som ÅSUB sammanställer gäller grundskolan, avlagda examina, utbildning som inte leder till examen samt studerande utanför Åland. En prognos om det framtida elevunderlaget gavs ut i juni 2010. All utbildningsstatistik är tillgänglig på vår webbplats som publikationer, databaser och exceltabeller

Utbildning på gymnasienivå

Antalet studerande med hemort utanför Åland fortsätter att minska

De enskilda utbildningsprogram på Yrkesgymnasiet som har flest studerande är sjöfart, utbildningen till merkonom samt utbildningen till närvårdare. Könsfördelningen varierar mycket inom de olika utbildningsprogrammen, vilket framgår av *tabell 2* nedan. På Yrkesgymnasiet studerar betydligt fler män än kvinnor inom sjöfart, it eller de tekniska programmen. Kvinnorna dominerar i stället inom de mer socialt inriktade programmen så som närvårdare och barnledare, men även inom utbildningar till serviceyrken som servitör och frisör. Om man ser till Ålands yrkesgymnasium som helhet är männen 12 procentenheter fler än kvinnorna.

Tabell 2. Studerande på gymnasienivå hösten 2021 efter skola, utbildning, årskurs, medelålder, kön och hemort

Utbildning Skola Program	Totalt	Årskurs				Medel- ålder	Kön, procent		Hemort, procent	
		1	2	3	4		Kvinnor	Män	Åland	Utanför Åland
Totalt	1 078	567	547	537	20	19,5	48,8	51,2	97,4	2,6
Allmänbildande gymnasieutbildning										
Ålands lyceum	433	133	144	136	20	17,2	56,4	43,6	98,8	1,2
Allmänbildande gymnasieexamen	432	133	144	136	19	17,2	56,5	43,5	98,8	1,2
Kompletteringsstudier	1	-	-	-	1	19,0	-	100,0	100,0	-
Grundläggande yrkesutbildning										
Ålands yrkesgymnasium	645	210	191	192	-	21,0	43,7	56,3	96,4	3,6
IT-stödperson	46	14	15	17	-	20,1	15,2	84,8	100,0	-
IT-stödperson för vuxna	6	-	6	-	-	47,0	16,7	83,3	100,0	-
Merkonom	56	18	20	18	-	18,0	62,5	37,5	98,2	1,8
Merkonom för vuxna	11	-	-	11	-	35,9	81,8	18,2	100,0	-
Barmästare	9	9	-	-	-	28,2	22,2	77,8	77,8	22,2
Kock	45	15	10	20	-	19,0	55,6	44,4	97,8	2,2
Kock, integrationsutbildning	14	14	-	-	-	39,4	42,9	57,1	100,0	-
Kock, vegetariska rätter	3	3	-	-	-	34,7	100,0	-	100,0	-
Servitör	10	-	-	10	-	18,7	80,0	20,0	100,0	-
Servitör, integrationsutbildning	1	-	1	-	-	53,0	100,0	-	100,0	-
Barnledare	47	18	16	13	-	20,3	93,6	6,4	100,0	-
Närvårdare	49	18	15	16	-	18,1	93,9	6,1	98,0	2,0
Närvårdare för vuxna	28	-	12	16	-	37,1	85,7	14,3	100,0	-
Personlig assistent	11	11	-	-	-	40,9	63,6	36,4	100,0	-
Fastighetskötare, specialunderv.	4	2	2	-	-	18,0	-	100,0	100,0	-
Kock, specialundervisning	12	2	5	5	-	19,9	66,7	33,3	91,7	8,3
Yrkesträning	11	2	7	2	-	18,2	45,5	54,5	100,0	-
Elmontör	31	16	14	1	-	16,9	19,4	80,6	100,0	-
Fordonsmekaniker	39	15	12	12	-	18,2	25,6	74,4	94,9	5,1
Frisör	16	5	3	8	-	17,8	100,0	-	100,0	-
Husbyggare	42	14	13	15	-	17,7	19,0	81,0	100,0	-
Verkstadsmekaniker	21	-	11	10	-	18,3	-	100,0	100,0	-
Rörmontör	34	15	14	5	-	19,4	5,9	94,1	100,0	-
Sjöfart, vaktman	33	33	-	-	-	17,7	12,1	87,9	100,0	-
Sjöfart, däcks- o maskinreparatör	19	-	12	7	-	19,4	10,5	89,5	63,2	36,8
Sjöfart, fartygselektriker	11	-	-	11	-	22,4	-	100,0	72,7	27,3
Sjöfart, vaktmaskinmästare	25	-	13	12	-	18,8	12,0	88,0	88,0	12,0
Sjöfart, vaktstyrman	11	-	11	-	-	17,6	-	100,0	81,8	18,2

Not: I en del fall saknas studerande på vissa årskurser i en flerårig utbildning. Detta kan bero på att utbildningen inte tar in nya studerande varje år, eller på att det ett visst år inte har funnits tillräckligt med sökande. I vissa fall finns det studerande bara på årskurs tre trots att en utbildning är ettårig, beroende på att denna utbildning utgör en påbyggnad eller fortsättning på en annan utbildning.

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

På Ålands lyceum är i stället kvinnorna 12 procentenheter fler än männen. Där har könsskillnaden minskat med cirka 4 till 5 procentenheter i jämförelse med förra året, medan skillnaden är oförändrad på Yrkesgymnasiet.

Antalet studerande med hemort utanför Åland fortsätter att minska. I jämförelse med året innan sjönk antalet med över 20 procent. Skillnaden är tydligast inom sjöfart, där de studerande utifrån framför allt återfinns. Hösten 2021 kommer samtliga som har hemort utanför Åland från Finland eller Sverige. Uppgifterna om de studerandes hemort gäller hemorten vid antagningen till utbildningen.

Ojämn könsfördelning inom flera utbildningsområden

För att få en mer sammanfattande bild av utbildningarna på gymnasienivå har dessa klassificerats efter utbildningsområden (*tabell 3*). Dessa områden bygger på den internationella utbildningsklassificeringen, ISCED.

Den allmänbildande utbildningen, vilken omfattar Ålands lyceum, är det största utbildningsområdet med 40 procent av alla studerande på gymnasienivå. Därefter kommer tjänstebranschen och teknisk utbildning, båda med en andel på runt 17 procent. Det minsta utbildningsområdet är övrigt, vilket enbart omfattar yrkesträningsprogrammet.

Ungefär nio av tio som läser en utbildning inom området hälsovård och välfärd samt det pedagogiska området är kvinnor. Könsfördelningen är närmast den motsatta inom det tekniska området samt databehandling och kommunikation. Fördelningen mellan könen är som jämnast inom den allmänbildande utbildningen och området övrigt.

Tabell 3. Studerande på gymnasienivå hösten 2021 efter utbildningsområde och kön

Utbildningsområde	Antal			Procent	
	Totalt	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Totalt	1 078	526	552	48,8	51,2
Allmänbildande	433	244	189	56,4	43,6
Pedagogisk	47	44	3	93,6	6,4
Humanistisk	-	-	-	-	-
Samhällsvetenskap	-	-	-	-	-
Handel, administration, juridik	67	44	23	65,7	34,3
Naturvetenskap	-	-	-	-	-
Databehandling och kommunikation (IKT)	52	8	44	15,4	84,6
Teknisk	182	26	156	14,3	85,7
Lant- och skogsbruk	-	-	-	-	-
Hälsovård och välfärd	88	77	11	87,5	12,5
Tjänster	198	78	120	39,4	60,6
Övrigt	11	5	6	45,5	54,5

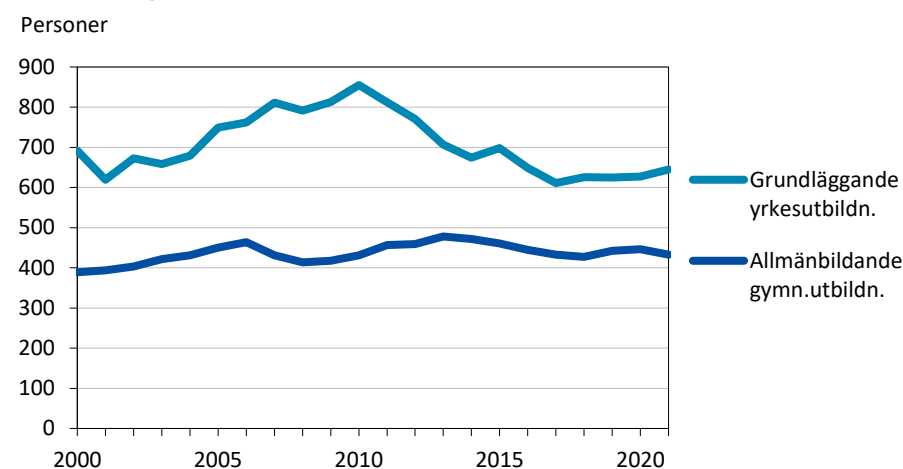
Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Antalet studerande inom grundläggande yrkesutbildning var som störst år 2010

I *figur 1* på nästa sida presenteras antalet studerande över tid för de som läst en allmänbildande utbildning eller en grundläggande yrkesutbildning. Samtliga som studerat inom allmänbildande utbildning har gjort det på Ålands lyceum, medan studerande inom grundläggande yrkesutbildning har gått på någon av de yrkesskolor som fanns fram till och med 2011 och därefter Ålands yrkesgymnasium.

Åren 2000 till 2004 låg antalet studerande inom grundläggande yrkesutbildning mellan 600 och 700 personer. Därefter ökade antalet fram till och med rekordnoteringen på över 850 studerande år 2010. Orsaken till denna ökning var att årskullarna som lämnade grundskolan under denna period var relativt stora. Sedan dess har antalet minskat och återgått till samma nivåer som i början av 2000-talet. Minskningen drevs både av att antalet studerande från Åland minskade, men också av en tydlig nedgång av studerande utifrån. Studerandeantalet inom den allmänbildande gymnasieutbildningen har inte uppvisat en liknande upp- och nedgång. Antalet har i stället legat mellan 400 och 500 studerande under hela perioden.

Figur 1. Studerande på gymnasienivå 2000–2021 efter typ av utbildning

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Antalet studerande utifrån på Yrkesgymnasiet har minskat kraftigt sedan 2011

Över hälften av de åländska studerande kommer från landsbygden, nästan 40 procent från Mariehamn och 5 procent från skärgården. Av de studerande med hemort utanför Åland kommer nästan 80 procent från Finland och resterande från Sverige.

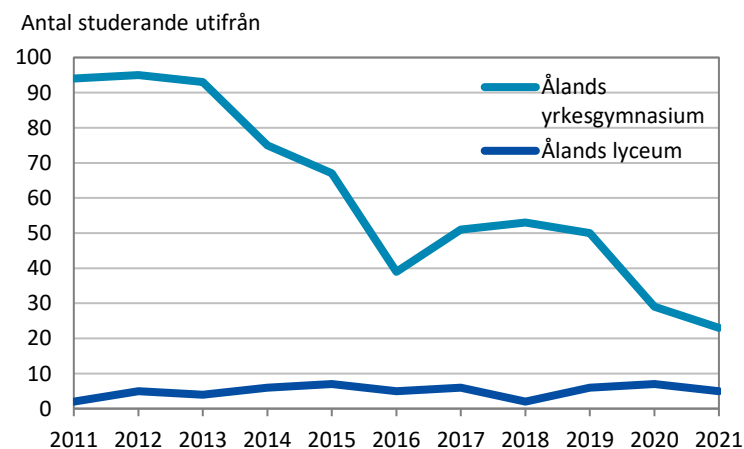
Tabell 4. Studerande på gymnasienivå hösten 2021 efter hemort

Studerande från Åland		Studerande utifrån	
Totalt	1 050	Totalt	28
Därav andel som kommer ifrån			
Mariehamn	38,0	Finland	78,6
Landsbygden	56,9	Sverige	21,4
Skärgården	5,1	Övriga länder	-

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Huvuddelen av de studerande på gymnasienivå som kommer utifrån läser på Ålands yrkesgymnasium. Dessa uppgick till 23 studerande hösten 2021, mot 7 på Ålands lyceum. För bara tio år sedan var antalet som kom utifrån för att studera på Yrkesgymnasiet nästan 100 personer (figur 2). Minskningen har framför allt skett bland utbildningar inom tjänstebranschen där bland annat sjöfart, kock och servitör ingår. På Ålands lyceum har antalet med hemort utanför Åland pendlat mellan två och sju personer under samma tio års period.

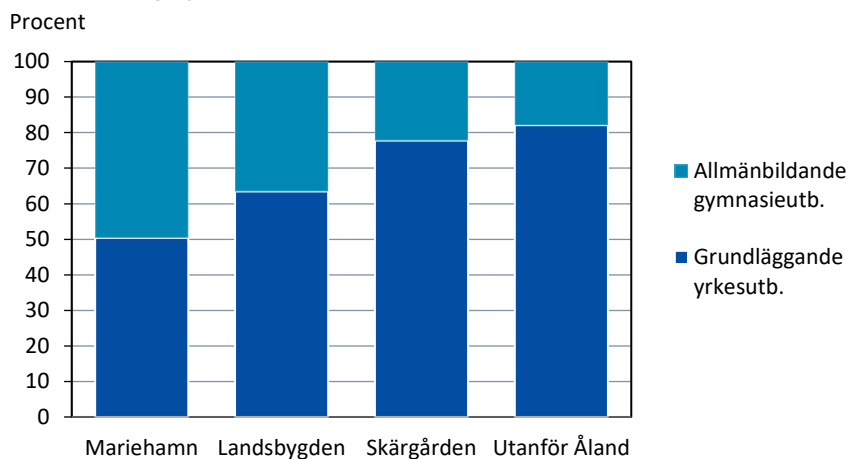
Figur 2. Studerande på gymnasienivå med hemort utanför Åland 2005–2021 efter skola

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

I figur 3 nedan presenteras hur de studerande på gymnasienivå från olika regioner fördelar sig mellan de som läser en allmänbildande utbildning och de som läser en yrkesutbildning. Bland studerande från Mariehamn är det ungefär lika vanligt att man studerar en allmänbildande utbildning som en yrkesutbildning, medan studerande från landsbygden och skärgården i större utsträckning läser en grundläggande yrkesutbildning. Inom gruppen som kommer från orter utanför Åland läser fler än åtta av tio en yrkesutbildning, vilket kan hänföras till att många söker sig till någon av sjöfartsutbildningarna.

Figur 3. Studerande på gymnasienivå efter hemregion och utbildningstyp hösten 2021

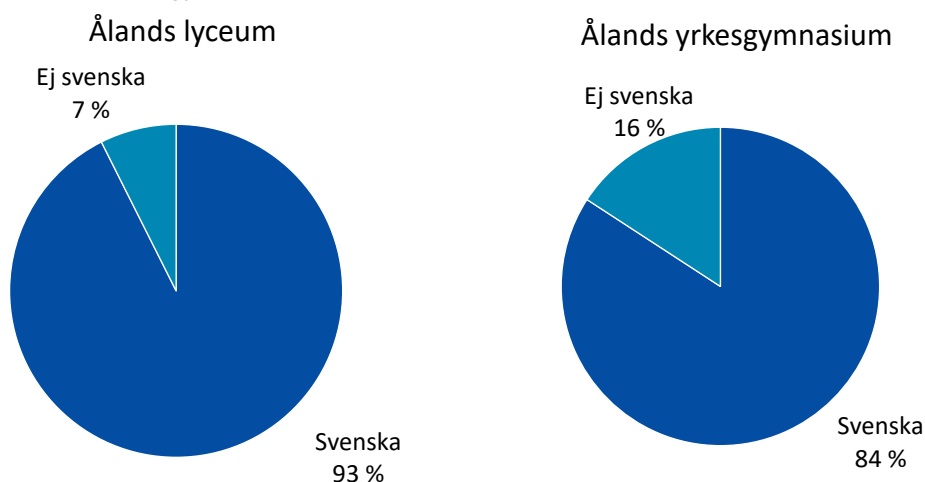

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Mer än dubbelt så vanligt med ett annat modersmål än svenska på Yrkesgymnasiet

Andelen studerande med annat modersmål än svenska presenteras per skola i figur 4 nedan. På Ålands yrkesgymnasium är andelen med ett annat modersmål än svenska mer än dubbelt så stor som på Ålands lyceum. Ungefär 35 procent av eleverna med ett annat modersmål än svenska på Ålands yrkesgymnasium går i någon av integrations- eller vuxenutbildningarna. Förutom svenska är de vanligaste modersmålen rumänska, thai, ryska och finska. I jämförelse med året innan har andelen ökat med cirka tre procentenheter på båda skolorna. Sedan 2010 har andelen med ett annat modersmål än svenska på gymnasienivå ökat från 2 till drygt 12 procent. Observera att den enskildes modersmål inte alltid sammanfaller med det språk man är starkast i. Personer med ett annat modersmål än svenska kan vara helt svenskspråkiga.

Figur 4. Studerande på gymnasienivå efter skola och modersmål hösten 2021

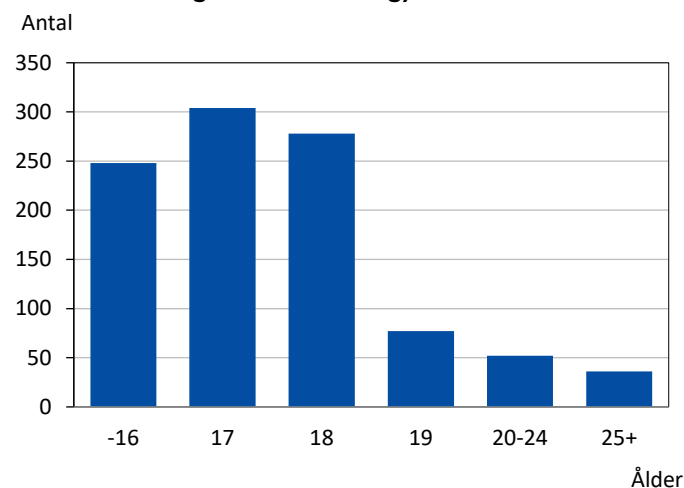
Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Bland studerande som läser en vuxen- eller integrationsutbildning är flest 40 till 49 år

Nedanstående två figurer visar åldersfördelningen bland de studerande på gymnasienivå. Då åldersstrukturen ser väldigt olika ut beroende på om du läser en vuxen- eller integrationsutbildning eller inte redovisas åldersstrukturen skilt efter typ av utbildning.

De allra flesta på gymnasienivå som inte läser någon vuxenutbildning eller integrationsutbildning, är mellan 16 och 18 år. Dessa utgör nästan 85 procent av alla studerande som redovisas i *figur 5* nedan. Därefter är flest 19 år och sedan minskar antalet ju högre upp man kommer i åldrarna. Andelen som är 25 år eller äldre är strax under fyra procent.

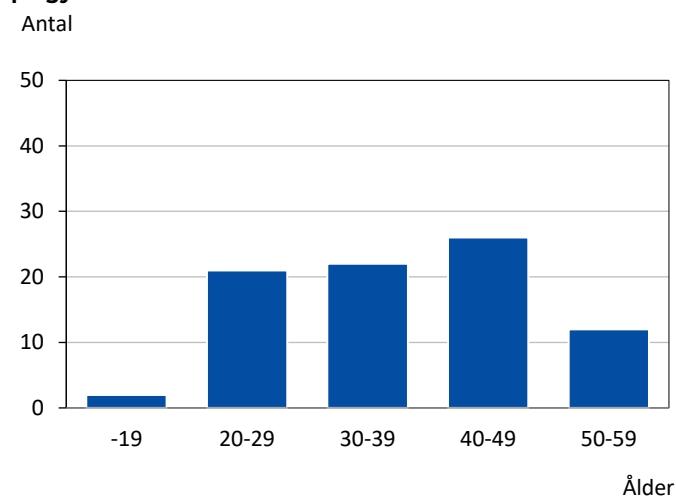
Figur 5. Studerande på gymnasienivå (utom studerande på en vuxen- eller integrationsutbildning) efter ålder hösten 2021

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Bland studerande som läser en vuxen- eller integrationsutbildning på gymnasienivå är flest 40 till 49 år, vilket kan ses i *figur 6* nedan.

Figur 6. Studerande på en vuxen- eller integrationsutbildning på gymnasienivå efter ålder hösten 2021

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Drygt hälften av gymnasieeleverna läser finska

Bland de studerande på gymnasienivå läser 92 procent engelska och 55 procent finska (se *tabell 5* på nästa sida). På Ålands lyceum är engelska obligatoriskt för alla, varför andelen engelskstuderande uppgår till 100 procent. På Ålands yrkesgymnasium är samma andel 87 procent. Därefter är finska störst på båda skolor. Det enda språk förutom engelska och finska som läses på Yrkesgymnasiet är spanska. På Lycéet läser de studerande även tyska, franska och ryska. Ungefär lika stor andel män som kvinnor läser engelska och kvinnorna utgör en majoritet inom resterande språk förutom ryska.

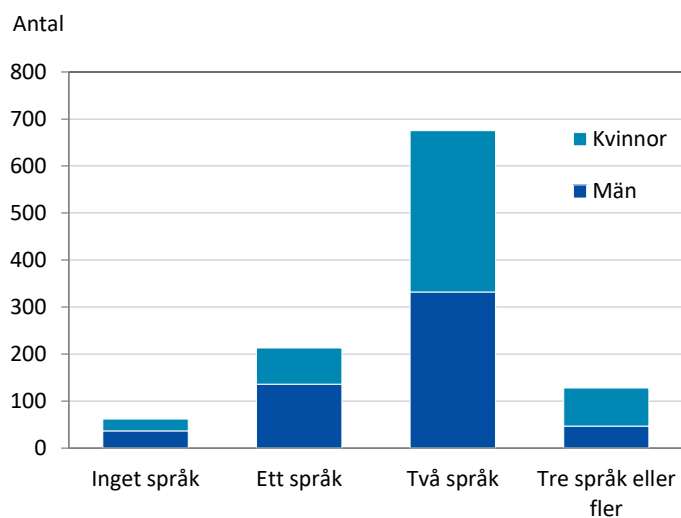
Tabell 5. Språkstudier på gymnasienivå hösten 2021 efter kön och skola

Språk	Totalt	Kön		Skola	
		Kvinnor	Män	Ål. lyceum	Ål. yrkesgymnasium
Antal studerande efter studerat språk					
Engelska	996	485	511	433	563
Finska	589	308	281	288	301
Tyska	114	62	52	114	-
Franska	40	24	16	40	-
Spanska	195	126	69	103	92
Ryska	20	5	15	20	-
Andel					
Engelska	92,4	92,2	92,6	100,0	87,3
Finska	54,6	58,6	50,9	66,5	46,7
Tyska	10,6	11,8	9,4	26,3	-
Franska	3,7	4,6	2,9	9,2	-
Spanska	18,1	24,0	12,5	23,8	14,3
Ryska	1,9	1,0	2,7	4,6	-

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Mer vanligt bland kvinnorna att läsa flera språk

Bland de studerande är det vanligast att läsa två språk, vilket över 60 procent av de studerande gör (figur 7). Nästan 12 procent av de studerande läser tre eller fler språk, 20 procent läser ett språk och cirka 6 procent läser inte något språk alls. Bland de som läser två språk eller fler är kvinnorna i majoritet, medan männen utgör flertalet bland de som läser ett eller inget språk alls. Alla de som inte läser något språk alls eller bara ett språk återfinns på Ålands yrkesgymnasium. Elever som läser tre eller fler språk går uteslutande på Ålands lyceum.

Figur 7. Antal lästa språk per studerande på gymnasienivå hösten 2021 efter kön

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Ökat antal sökande till Ålands yrkesgymnasium

Nedan presenteras bland annat sökande och antagna till höstterminen 2021. Siffrorna för antalet antagna gäller de som antagits under sommaren och antalet sökande gäller de som hade utbildningen som första alternativ. Att antalet aktiva på vissa program överstiger antalet antagna kan dels bero på att ytterligare studerande antagits på hösten och dels på att personer som antagits tidigare år har haft studieuppehåll och påbörjat studierna först denna höst. Siffrorna kommer från den gemensamma elevantagningen för de program och linjer som ingår där och direkt från skolorna gällande övriga program. Antalet aktiva avser läget den 20 september aktuell höst.

Lycéet hade 140 studieplatser och 138 sökande och nästan alla av de sökande antogs. När det gäller Yrkesgymnasiet varierar antalet studieplatser och sökande för de olika programmen. Totalt sett fanns 231 studieplatser och 297 sökande, vilket motsvarar 1,3 sökande per studieplats. Förra året var antalet sökande per studieplats 1,1 och ökningen beror i huvudsak på att antalet sökande ökade medan antalet platser var ungefär detsamma. Som en konsekvens av detta minskade också andelen antagna i jämförelse med året innan, från 80 till cirka 70 procent. Frisörprogrammet hade, precis som tidigare år, flest sökande per studieplats. Flera program hade färre sökande än det antal studieplatser som erbjöds. Det är dock viktigt att notera att i tabellen redovisas enbart antal sökande efter deras förstahandsval och i de flesta fall fylls ändå platserna upp av sökande som kommer in genom sitt andra- eller tredjehandsval.

Tabell 6. Nya studieplatser, sökande och antagna på gymnasienivå hösten 2021 efter skola och program

Skola Program	Studie- platser	Sökande	Antagna	Aktiva	Sökande per studie- plats	Antagna, procent av sökande
Totalt	371	435	347	341	1,2	79,8
Ålands lyceum	140	138	137	132	1,0	99,3
Allmänbildande gymnasieexamen	140	138	137	132	1,0	99,3
Ålands yrkesgymnasium	231	297	210	209	1,3	70,7
IT-stödperson	15	23	15	14	1,5	65,2
Merkonom	18	38	18	18	2,1	47,4
Kock och Servitör	15	16	15	15	1,1	93,8
Kock, integrationsutbildning	16	15	14	13	0,9	93,3
Barnledare	18	29	18	18	1,6	62,1
Närvårdare	20	14	13	17	0,7	92,9
Personlig assistent	12	14	12	11	1,2	85,7
Fastighetsskötare, specialundervisning	6	4	3	2	0,7	75,0
Kock, specialundervisning	4	2	4	2	0,5	200,0
Lokalvårdare, specialundervisning	4	-	-	-	.	.
Yrkesträning	2	2	2	2	1,0	100,0
Elmontör	15	26	15	15	1,7	57,7
Fordonsmekaniker	15	19	15	15	1,3	78,9
Frisör	5	18	5	5	3,6	27,8
Husbyggare	15	27	15	14	1,8	55,6
Rörmontör	15	17	15	15	1,1	88,2
Sjöfart, vaktman	36	33	31	33	0,9	93,9

Not: Antal sökande avser inte det totala antalet sökande utan endast de som har programmet som sitt första val. Antal antagna kan därför överstiga antalet sökande.

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Högskoleutbildning

Den åländska högskoleutbildningen tillhandahålls av Högskolan på Åland. Öppna högskolan, som är en enhet vid Högskolan på Åland, ordnar enskilda universitets- och högskolekurser, fortbildningar och seminarier, men den verksamheten ingår inte i statistiken om den åländska högskoleutbildningen.

Flest studerande på företagsekonomiprogrammet

Hösten 2021 har Högskolan på Åland 485 studerande, vilket är på ungefär samma nivå som förra året. Andelen manliga studerande uppgår till nästan 60 procent. Likt tidigare år återfinns flest studerande inom företagsekonomiprogrammet, medan antalet studerande på elektroteknikprogrammet är lägst.

På alla program är könsfördelningen relativt ojämn. Inom alla tekniskt inriktade program, informationsteknik och utbildningen till sjökaptän är en överväldigande del män, medan kvinnorna är i majoritet på resten av programmen. Jämnast är fördelningen inom hospitality management med 62 procent kvinnor och 38 procent män.

Precis som på gymnasienivå lockar utbildning inom sjöfart flest studerande utifrån. Huvuddelen av de studerande på sjökaptensutbildningen, eller 81 procent, utgörs av personer med annan hemort än Åland. Nästan alla som kommer utifrån för att studera på Högskolan är från Finland eller Sverige. Uppgifterna gäller hemorten vid antagning till studierna.

Tabell 7. Studerande vid Högskolan på Åland hösten 2021 efter program, medelålder, kön och hemort

Program	Totalt	Medel- ålder	Kön, procent		Hemort, procent	
			Kvinnor	Män	Åland	Utanför Åland
Totalt	485	28,9	41,6	58,4	69,5	30,5
Elektroteknik	54	26,9	9,3	90,7	72,2	27,8
Företagsekonomi	104	33,0	65,4	34,6	88,5	11,5
Hospitality Management	63	26,8	61,9	38,1	54,0	46,0
Informationsteknik	91	27,9	20,9	79,1	74,7	25,3
Maskinteknik	63	26,0	6,3	93,7	54,0	46,0
Sjökaptän	43	27,7	18,6	81,4	18,6	81,4
Sjukskötare	67	30,8	88,1	11,9	92,5	7,5

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Ojämn könsfördelning inom teknisk utbildning samt hälsovård och välfärd

De studerandes fördelning per utbildningsområde framgår av *tabell 8* nedan. Teknisk utbildning och tjänstebranschen är de största områdena. Till utbildningsområdet tjänster hör sjöfartsprogrammet och hospitality management och det tekniska området utgörs av elektroteknik och maskinteknik. Inom området tjänster förekommer den jämnaste könsfördelningen med 56 procent män och 44 procent kvinnor. Könsskillnaden är störst inom det tekniska området och inom hälsovård och välfärd.

Tabell 8. Studerande vid Högskolan på Åland hösten 2021 efter utbildningsområde och kön

Utbildningsområde	Antal			Procent	
	Totalt	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Totalt	485	202	283	41,6	58,4
Allmänbildande	-	-	-	-	-
Pedagogisk	-	-	-	-	-
Humanistisk	-	-	-	-	-
Samhällsvetenskap	-	-	-	-	-
Handel, administration, juridik	104	68	36	65,4	34,6
Naturvetenskap	-	-	-	-	-
Databehandling och kommunikation (IKT)	91	19	72	20,9	79,1
Teknisk	117	9	108	7,7	92,3
Lant- och skogsbruk	-	-	-	-	-
Hälsovård och välfärd	67	59	8	88,1	11,9
Tjänster	106	47	59	44,3	55,7
Övrigt	-	-	-	-	-

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Antalet studerande sjönk mest inom sjöfart

I jämförelse med förra året ökade antalet studerande mest på utbildningsprogrammet för informationsteknik (se *tabell 9* nedan) medan sjöfart tappade flest studerande. Sett till hela perioden (2010–2021) har den största minskningen skett just inom sjöfartsprogrammet. Programmet hade som mest över 130 studerande hösten 2012, denna höst är antalet nere på strax över 40 personer. År 2012 var också det år som Högskolan på Åland hade högst antal studerande, 525 personer.

Tabell 9. Studerande vid Högskolan på Åland 2010–2021 efter utbildningsprogram

Program	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Studerande totalt	506	508	525	511	490	460	501	469	455	462	489	485
Elektroteknik	37	30	36	21	34	29	48	33	41	32	49	54
Företagsekonomi	70	85	89	86	70	79	89	92	95	94	102	104
Hospitality Management	57	55	63	52	55	64	61	71	76	71	73	63
Informationsteknik	59	67	60	60	58	61	65	70	69	78	83	91
Maskinteknik	93	105	106	105	105	95	90	93	79	71	68	63
Sjöfart	126	125	133	123	101	96	87	55	46	51	51	43
Vård	64	41	38	64	67	36	61	55	49	65	63	67

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Andelen studerande från Åland har aldrig varit så hög

Tabell 10 visar hemorten när de studerande vid Högskolan blev antagna. Andelen ålänningar har ökat hösten 2021 och utgör nu 70 procent av de studerande. Så stor andel har ålänningarna aldrig utgjort sedan Högskolan på Åland påbörjade sin verksamhet. Strax över hälften av de studerande från Åland kommer från Mariehamn, drygt 40 procent från landsbygden och resterande 6 procent från skärgården.

Av de studerande med hemort utanför Åland är över 70 procent från Finland och nästan 30 procent är från Sverige. Bara ett fåtal kommer från något annat land.

89 procent av Högskolans studerande har svenska som modersmål, 3 procent finska och 8 procent något annat modersmål.

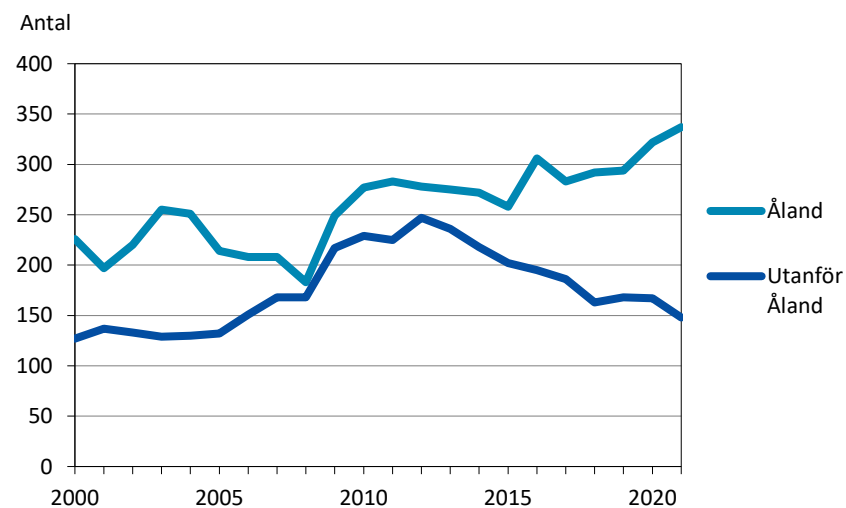
Tabell 10. Studerande vid Högskolan på Åland hösten 2021 efter hemort

Studerande från Åland		Studerande utifrån	
Totalt	337	Totalt	148
Därav andel som kommer ifrån			
Mariehamn	54,0	Finland	70,9
Landsbygden	40,1	Sverige	28,4
Skärgården	5,9	Övriga länder	0,7

Källa: ÅSUBs Utbildningsstatistik

Figur 8 nedan visar hur antalet studerande efter hemort har förändrats från och med 2000 och framåt. Sedan början av 2010 har antalet studerande med hemort utanför Åland minskat samtidigt som studerande från Åland ökat. När antalet studerande utifrån var som störst, år 2012, uppgick de till nästan 250 personer. Höstterminen 2021 är antalet nere på cirka 150 personer. Det är framför allt studerande från Sverige som minskat betydligt, från över 130 personer 2012 till cirka 40 denna höst.

Figur 8. Studerande vid Högskolan på Åland 2000–2021 efter hemort

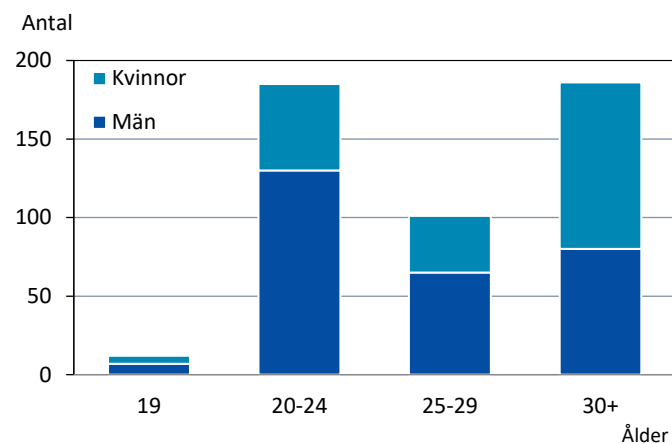

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Kvinnorna dominerar bland de som är 30 år eller äldre

Åldern bland de studerande på Högskolan redovisas uppdelad i fyra åldersgrupper i *figur 9*. Huvuddelen av de studerande vid Högskolan är mellan 20 och 24 år eller 30 år eller äldre. I den sistnämnda åldersgruppen är kvinnorna fler än männen, medan förhållandet är det omvända för resterande åldersgrupper. I jämförelse med 2010 har medelåldern på Högskolan ökat något, från 26,9 år till 28,8. Ökningen beror i huvudsak på att antalet studerande som är 30 år eller äldre har blivit fler, samtidigt som antalet 20 till 24 åringar har minskat.

Figur 9. Studerande vid Högskolan på Åland hösten 2021 efter ålder och kön

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Både sökande och studieplatser ökade i jämförelse med föregående höst

I *tabell 11* nedan framgår det bland annat hur många personer som sökt och antagits till Högskolans utbildningar hösten 2021. Uppgiften om antal aktiva anger hur många personer som påbörjat studierna denna höst, vare sig de antagits detta år eller ett tidigare år och haft studieuppehåll fram till denna höst.

Högskolan hade 337 sökande till 160 nya studieplatser, vilket innebär 2,1 sökande per studieplats. Både antal sökande och antal studieplatser är fler än förra hösten. Andelen antagna var strax över 60 procent.

Med 3,3 sökande per studieplats hade företagsekonomi, tätt följt av informationsteknik, flest sökande i relation till antal studieplatser. Antagningsprocenten var högst på maskinteknik där över 90 procent av de sökande antogs och lägst bland de som sökte till sjukskötare.

Tabell 11. Nya studieplatser, sökande och antagna till Högskolan på Åland hösten 2021 efter program

Program	Studieplatser	Sökande	Antagna	Mottagna studieplatser	Aktiva	Sökande per studieplats	Antagna, procent av sökande
Totalt	160	337	205	146	128	2,1	60,8
Elektroteknik	24	27	32	21	16	1,1	118,5
Företagsekonomi	24	79	40	30	27	3,3	50,6
Hospitality Management	24	29	25	15	11	1,2	86,2
Informationsteknik	24	77	41	32	30	3,2	53,2
Maskinteknik	24	25	23	16	15	1,0	92,0
Sjökapten	16	37	18	10	10	2,3	48,6
Sjukskötare	24	63	26	22	19	2,6	41,3

Not: Antal sökande avser inte det totala antalet sökande utan endast de som har programmet som sitt första val.

Antal antagna kan därför överstiga antalet sökande.

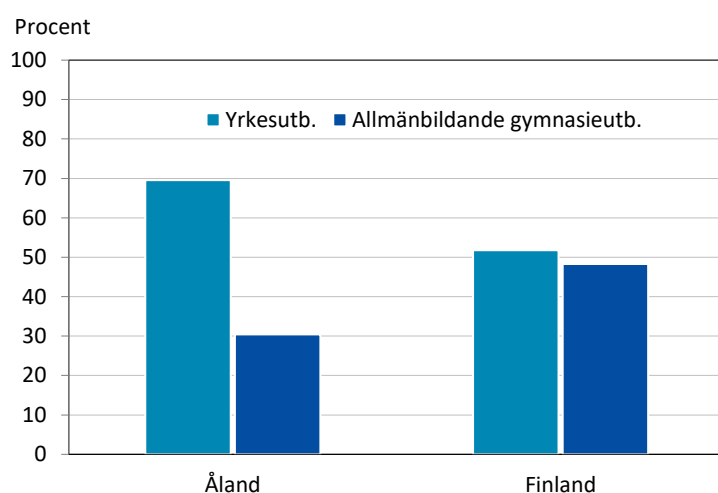
Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Många högskolestuderande har en yrkesutbildning

I figur 10 nedan presenteras de studerandes tidigare utbildning för de som studerat på Åland eller i Finland innan sina studier vid Högskolan på Åland. Övriga länder ingår inte i denna redovisning eftersom information om typ av gymnasieutbildning saknas för dessa länder. Uppgiften om studieland gäller landet där den tidigare utbildningens skola fanns, vilket inte behöver sammanfalla med den studerandes hemort vid antagningen.

Bland de som studerat på Åland innan sina studier vid Högskolan har nästan 70 procent en yrkesutbildning och resterande 30 procent en allmänbildande utbildning. Inom gruppen som studerat in Finland är skillnaden mindre, bara något fler har en yrkesutbildning istället för en allmänbildande utbildning. Informationsteknik och hospitality management är de enda program vid Högskolan där flertalet har en examen från en allmänbildande utbildning, bland övriga program har majoriteten av de studerande en yrkesutbildning. Andelen med en yrkesutbildning är störst inom programmet elektroteknik (69 procent).

Figur 10. Studerande vid Högskolan på Åland hösten 2021 som tidigare studerat på Åland eller i Finland, efter tidigare utbildning

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Tabell 12 innehåller andelen studerande efter tidigare studieland och utbildningsprogram vid Högskolan på Åland. På hospitality management har störst andel en utbildning från Finland och på sjökaptensutbildningen är Sverige det land som flest studerat i tidigare. Inom övriga utbildningar har majoriteten av studenterna en utbildning från Åland. Störst andel studerande med tidigare studier på Åland återfinns inom sjukskötareprogrammet.

Tabell 12. Studerande vid Högskolan på Åland hösten 2021 efter program vid Högskolan på Åland och tidigare studieland

Utbildningsprogram vid Högskolan på Åland	Tidigare studieland, procent			
	Åland	Finland	Sverige	Övriga länder
Totalt	54,6	29,5	11,1	4,7
Elektroteknik	61,1	22,2	14,8	1,9
Företagsekonomi	58,7	25,0	9,6	6,7
Hospitality Management	34,9	50,8	9,5	4,8
Informationsteknik	63,7	28,6	3,3	4,4
Maskinteknik	50,8	41,3	6,3	1,6
Sjökaptan	25,6	25,6	44,2	4,7
Sjukskötare	71,6	14,9	6,0	7,5

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Folkhögskoleutbildning

Ålands folkhögskola erbjuder unga och vuxna allmänbildande studier utanför systemet för den behörighetsgivande och yrkesförberedande utbildningen.

Antalet studerande på Ålands folkhögskola fortsätter att öka

Folkhögskolan har 45 studerande hösten 2021. Över 60 procent av de studerande är kvinnor och nästan samtliga kommer från Åland.

Flest studerar på NYAlinjen, vilket står för Nyskapande, Yrkesorienterande och Annorlunda. De studerande på linjen kan välja kurser från ämneskategorier som motsvarar de tidigare allmänna linjerna och har dessutom möjlighet att delta i ämnesintegrerade projekt, gå specialkurser (till exempel avlägga datakörkort) samt läsa upp grundskolebetygen i vissa ämnen. Förutom NYAlinjen studerar även 6 personer naturfoto och 18 personer på hantverkslinjen.

Huvuddelen av de studerande på hantverkslinjen är kvinnor och på NYAlinjen är majoriteten män. Enbart utbildningen i naturfoto har studerande med hemort utanför Åland.

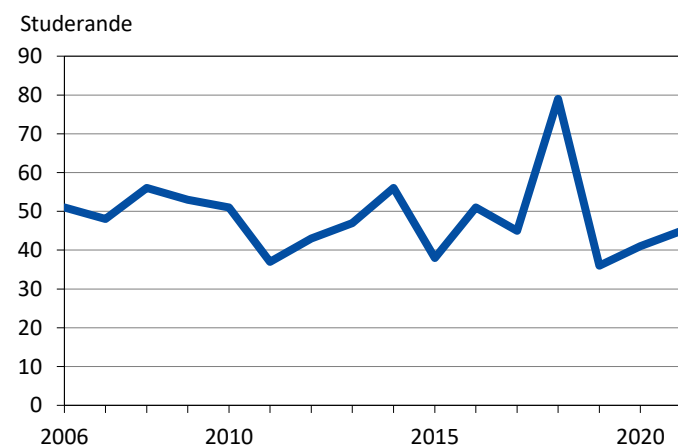
Tabell 13. Studerande vid Ålands folkhögskola hösten 2021 efter utbildning, medelålder, kön och hemort

Utbildning	Totalt	Medel- ålder	Kön, procent		Hemort, procent	
			Kvinnor	Män	Åland	Utanför Åland
Totalt	45	29,7	62,2	37,8	95,6	4,4
NYAlinjen	21	16,5	38,1	61,9	100,0	-
Deltidsutbildning i naturfoto, fördjupningsår	6	33,0	50,0	50,0	66,7	33,3
Hantverkslinjen, grundår	8	40,6	87,5	12,5	100,0	-
Hantverkslinjen, fördjupningsår	10	46,7	100,0	-	100,0	-

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Hösten 2018 uppgick studerandeantalet till 79, vilket är med marginal högst under hela den redovisade tidsperioden i *figur 11*. Det höga antalet studerande förklaras delvis av att det ordnades en tillfällig deltidsutbildning till guide det läsåret. Denna höst fortsätter studerandeantalet att öka och har gjort så sedan 2019, då antalet studerande var rekordlåg.

Figur 11. Studerande vid Ålands folkhögskola 2006–2021

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Flest studerande kommer från den åländska landsbygden

Av 43 ålänningar är 17 från Mariehamn och 22 från landsbygden. Endast två studerande har hemort utanför Åland och dessa är från Sverige.

Tabell 14. Studerande vid Ålands folkhögskola hösten 2021 efter hemort

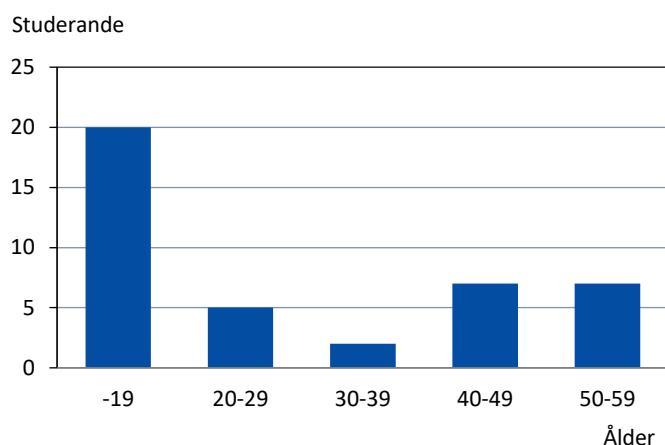
Studerande från Åland		Studerande utifrån	
Totalt	43	Totalt	2
Mariehamn	17	Finland	-
Landsbygden	22	Sverige	2
Skärgården	4	Övriga länder	-

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Flest är 19 år eller yngre

Nedanstående diagram (*figur 12*) visar åldersfördelningen bland de studerande. Ungefär hälften av de studerande är 19 år eller yngre och bland dessa studerar nästan alla på NYAlinjen. I övrigt är den åldersmässiga fördelningen relativt jämn, förutom att 30–39 åringarna är något färre.

Figur 12. Studerande vid Ålands folkhögskola hösten 2021 efter ålder

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik

Få sökande till NYAlinjen

Totalt hade Folkhögskolan 35 sökande på 64 studieplatser, vilket innebar 0,5 sökande per studieplats. Hantverkslinjen var den enda utbildning som hade ett större antal sökande än platser, för övriga utbildningar var de sökande färre än de platser som erbjöds. NYAlinjen, som är den största utbildningen på Folkhögskolan, hade få sökande i relation till antalet platser. Fler än så blev ändå antagna, exempelvis studerande med linjen som sitt andra- eller tredjehandsval, och slutligen kom 21 av de 40 platserna att bli besatta.

Tabell 15. Nya studieplatser, sökande och antagna till Ålands folkhögskola hösten 2021

Utbildning	Studieplatser	Sökande	Antagna	Aktiva	Sökande per studieplats	Antagna, procent av sökande
Totalt	64	35	36	39	0,5	102,9
NYAlinjen	40	7	16	21	0,2	228,6
Måbra!-linjen	8	4	-	-	0,5	.
Hantverkslinjen, grundår	8	12	8	8	1,5	66,7
Hantverkslinjen, fördjupningsår	8	12	12	10	1,5	100,0
Hållbar naturturism	8	3	-	-	0,4	.

Not. Antal sökande till NYAlinjen avser inte det totala antalet sökande utan endast de som har programmet som sitt första val. Antal antagna kan därför överstiga antalet sökande.

Källa: ÅSUB Utbildningsstatistik